

NICOLAI

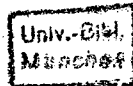
VVEIDNER CANONICI

VVratislaviē. Catholicum car-
men, ad Philippum Me-
lanchthonem.

Soli deo gloria.

PAVLVS DE OBERSTAIN
Carnus Præpositus Viennens. Nicolao Vuid
ner Canonico Vuratslaviens.
S. P. D.

Verum illud profecto est, nescire hominem quid cōducatur, lætabar ego aliquot ab hinc annis, & Germaniæ nostræ gratulabar, quod in ea literarum studia florere cœpissent, Sperabamque breui fore, qui politiora studia & ardores iuuenum cernebam, ut ne Italię quidem in his cederemus. Verum ea laus, si modo eam consecuti sumus, contigit mala mercede: nam dum prophanas literas excolimus, sacras siue ammissimus, siue polluimus; & cum primum fari eleganter cœpimus, linguam in religionem, in sacras cęrimonias tot seculis tam pie cultas in sanctos, in ipsum denique Iesum Christum saluatorem nostrum impie conuertimus: ex quo quæ calamitas consecuta iam sit, tot hominum milibus interfectis experti sumus, & imminet, nisi nos deus respiciat, grauiora. Hęc ego męrens cum mecum reputarem, oblatis sunt uersiculi a te scripti hæc eadem deplorantes, quos cum legissem mirifice his oblectatus, quibusuis amicis obuijs, liberaliter communicauis; qui cum eos probarent & immodicis efferrent laudibus non inutile fore iudicantes, si in complurimorum manus peruenirent, eorum etiam quos detestantur quo scilicet boni gauderent, improbi affligerentur, nam dissimulet ut uelit quisque, mens tamen conscia sceleris torquetur: uisum est eos prælo committere, hocque iuris de amicitia nostra mihi sumpti, ut te inconsulto carmen hoc tuum æderem, nec hæc re quic.

quam oneris tibi impositum esse iudica ui: nam siue
editionem probes ea tibi contigerit sine tua cura, siue
improbes mihi ipsi attribues, tu uero liber eris, atq; in-
tegrum tibi erit opusculum reuocare, idq; siue exor-
nes siue adaugeas, & cumulatius reddas, siue aliquo
alio (nam quæ fecunditas est ingenij, scio te non ces-
saturum) locupletatum edas, quicquid futurum est,
boni consules, & te cum bonis uiris esse gaudebis, ac
me ut soles amabis. Vale, Augustæ Vindellicorum
Idib. Nouembris, Anno domini, M. D. XXX,

NICOLAI VVEIDNER CANO-

nici VVratislauien, Catholicū Carmen, in Phi-
lippī Melanchthonis Epistolam, ad sere-
niss. Ferdinandum Hungariæ
& Bohemiæ &c. Regem.

Sero sapis nimium sero mi docte Melanchthon.

Qui sub naufragij tempore poscis opem

Tempus erat quo te tantæ admonuere ruinae

Plurima doctorum candida scripta uirum

Cæca sed ambitio, liuor, iuuenilis & ardor,

Præcipiti nimium te rapuere gradu,

Tunc poterat cunctas Germania uincere gentes.

Et Mahometanam spernere clara manum

Quum Christi populus frugi, concorditer unum

Sensit, & in uera religione fuit,

At postq; sciolī totidem scelerumq; magistri

Sunt ausi sacros dilacerare patres

Vasaq; pollutis manibus tractare sacrata

Et ferre ad populum mystica queq; rudem

Tunc uirtus sine honore fuit, coepitq; tumultu

Extingui zelus relligioq; simul.

Hinc

Hinc sectas mirasq; fouet Germania turbas

Et stolidus quisquis ex nouitate sapit

Inde tot errores, quot sunt Iouis arbore glandes

Quot tenet Hercinium robora uasta nemus

Iam frustra quæritur de seditione Cethegus

Adpellans facta proditione patres

Nempe malum hoc nemo nisi tuq; tuusq; magister

Lutherus, nostras uexit in usq; plagas

Dum sic quemq; suo iuuat indulgere furori

Tu uenti flatus ille carina fuit,

O cœlix si uos nuncq; Germania nosset

Staret prisca fides inuiolata patrum

Non sua crudeles liquissent rura coloni

Quos uomeres gladijs post habuisse iuuat

Taliter in cedes hos non armasset Brynnis

Nuncq; templa deum sic spoliata forent

Claustris castus honos mansisset & undiq; uotis

Religio monachis uirginibusq; pudor

Velatam rursus nunquam duxisset, & inde

In sacro Veneris non coluisset agrum

Adde q; e uestris quoq; sint penetralibus orti

Qui panī Christi corpus inesse negant

Quos diuum statuas iuuat, & monumenta piorum

Sternere, & ingratis imposuisse rogis

Iam frustra quereris tanto sub turbine rerum

Cum studijs artes interijisse bonas

Nempe bonas artes discet Germana iuuentus

Quo pereat sacre relligionis honos

Scilicet ut doleat Mystes ut squalleat ara

Vt templum pecudum sic quoq; fiat h

Heu q; uera nimis Senecæ sententia magr. it

Coepimus ut docti, coepimus esse mali

A ij

Non sic prisca patrum fecit solertia quondam
Quæ uirtute sua protulit imperium
Nam fidei clypeus non ensis grammata doctis
Et non dissidij, sed nota pacis erant
Fortiter occumbit scelix Catilina supino
Corpore, pro patria si cadit ille sua
Sic te nemo negat calamo scripsisse disertio
Non contra, sed si pro pietate facit
Mirantur multi tam nobile tamq; beatum
Ingenium, rebus sic studuisse nouis
Hoc gemit Emserus, Cocleus, Roffensis, Erasmus
Hoc facundus agit ille Todeskus idem
Si spectes Helenen est formosissima, propter
Quâ, manibus Danaum Pergama uicta cadunt
Si Milo spectetur, q; sit fortissimus idem
Fortis in excidium, perniciemq; sui
Sic caueas ne te doctrinæ fallat abusus
Neu sis Germanis doctus in interitum
Est de Rhomanis uanum iactare triumphos
Seu tu Quintilium siue Nerona canas
Vicimus, & frustra Venetos, & lilia Galli
Si foris hostis erit dissidiumq; domi
Sic Rhomana manus periere & punica regna
Græcorumq; simul concidit imperium
Mos est Thurcarum dirupta capessere sceptrâ
Et discissa suo subdere regna iugo
Atq; utinam inuentos abeant mea uerba, tuumq;
Eueniat uotum, quod Daniele refers
Sed uereor ne nos neglectæ religionis
Interea penis Iupiter ipse premat
Irato ue deo tibi quiq; tuoq; sodali
Indulsero diu, fulmina missa cadant

Sed

Sed iam certa tibi cogatur synodus optas
Synodus afflictis optima temporibus
Quo proferre suum ualeat pars altera dogma
Dogmata de Stigio iam patefacta lacu
Dogmata quæ a sanctis patribus damnata fuere
Denuo Thartareo nunc reuocata foro
Hunc tamen esse iocum (Reges deponere) uestrû
Arbitror, & magnos ludificare duces
Quum decreta prius flammis dederitis inquis
Pontificumq; sacrum dilacerastis opus
Quando nemo patrum non sit proficissus abunde
A uestra saluus possit ut esse nota
Ac uelut in uobis omnis sapientia Solis
Ex proprioq; sinu tota Minerua foret
Nil restat nisi q; petitis iam signa uidere
Vix aliud dabitur, quam tulit Hussæ sibi
Sed quis opem tibi iam feret o Germania Regum
Quum uelit ingenio cedere nemo suo
Tantaq; libertas perstringat pectora, nunquam
Ut fuerit grauior seruitus ulla tibi
Vnde Catenato poteris procedere Rheno
Hostibus atq; tuis iam dare terga queas
Hęc dare sic placuit tibi nunc responsa Philippe
Illi, Germanos te mage quisquis amat
Inunc euentum melius perpendere cura
Vtq; alios optas ipse ualere, Vale.

Solideo Gloria,
M.D;XXXI.

EIVSDEM AD

SVPRA MEMORATVM REGEM,
Religionis Querimonia.

Hanc tibi Relligio Rex Ferdinande salutem
Mitto dolens, sine quo vix datur ulla mihi
Sic laceras contusa genas (quod cernis) ut ipsam
Me paganismum Barbariemq; putes.
Squallida facta comas & monstro turpior omni,
Hostibus ut iam sim uel miseranda meis
Heu miseram, qualem narrant haud taliter unq;
Vilius ante pedes procubuisse Ducis.
Illa ego quæ quondam tenui tot regna tot vrbes
Et cui tam reuerens nomen in orbe fuit
Illa ego quæ Christi docui tot sæcula legem
Excoluiq; rudes agnitione Dei
Exulegens longæ cogor perferre Senectæ
Tedia, pro meritis damnâq; ferre meis.
En pia relligio, Regum turbata sub alas
Confugio misere, præsidiumq; peto
Sic mentita mihi male me germana fatigat,
Hæresis est illi nomen, alumna stigit
Docta, loquax, rixas semper studiosa mouere
Blanda, calumniatrix, impietatis hera
Ista sui similes quondam submisit atroces
(Qui nte certarent vel iugulare) viros
Arrion, Euthicen, Montanû, Nestora, Pyrrhum
Atq; alios quorum styx habet atra dies
Me tamen omnipotens, Christus seruauit in ista
Tempora, sim regnis attenuata licet
Hoc illi in primis, est qui super omnia sanctus,
Acceptum refero, Principibusq; piis

Sic postq̃

Sic postq̃ Libyæ me deturbauit ab oris
Atq; Asiæ, pars est tertia culta mihi.
Hic iterum insidias falsæ sum experta Sororis
Mesta nouercales uimq; dolumq; simul.
Nempe Boemorum tenui clarissima regna,
Adferimus testes diruta templa deum.
Inuidiosa nimis Vicleff Hulsâq; subornat
Et Zischkan cui non alter ocellus erat,
Qui linguis illi rabidis, furit iste tumultu
Inferrentq; simul uulnera dira mihi
Hactenus horrendam populus gemit ille ruinam
Meq; peregrinam non rediisse dolet
Ast ubi iam Centum reges concessa per annos,
Effet & in modico, pax, satiesq; mihi
En nouus exoritur claro sub Principe turbo
Qui pridem fidei uera columna fuit
Saxonica de gente satus, quam Karole uictor
Magne, piam Christi cogis adire fidem
Hunc malus exagitat Monachus patre demoniorû
Deterior uel quam Sergius ille fuit
Qui Mahometanæ fugge sit tela pharetræ
Impius in Christum perfidiaq; nocens
Cui simul accessit doctissimus ipse Melanchthon
Idem si pariter & bonus esse queat.
Iam celsent Musæ, ualeant & Apollinis artes
Nam pia relligio relligiosa loquar
Cerne sacri uarius quam sit, Rex in clyte, cultus
Ut celebret capitis numina quisq; sui
Alter sub duplici Christi uult sumere corpus
Et speciè panis absq; cruore putat
Ille satur decimo tandem uix esurit anno
Aut nunq̃, aut non plus uiuere quando potest
Permanet in signo sed tertius, & nihil ultra
Quam panem & uinum perdocet esse merum

Sacrat̄is alius tingi uult denuo lymphis
 Non intellet̄ tam firmer ut unda fidem
 Hinc alius Diuos summo deturbat olympo, &
 Stertere in extremum somniat usq; diem.
 Ille dies omnes æquales blaterat else
 Potibus haud festos, festa labore colens
 Arguit hic Canonem, fugit ille per omnia Missam
 Elseq; Blasphemans q̄ male garrit opus
 Hic Crucis euertit statuas ferit ille columnas
 In quis uel Mariæ mitis imago manet
 Hic es Campanum demittit turribus altis
 Mortiferumq; fero pectore conflat opus
 Ille sacras lacerat uestes Mystenq; subinde
 Trudit in exilium remq; domumq; rapit
 Diripiunt alii miseri patrimonia Cleri
 Ingratusq; dei munera captat heres
 Adde q̄ innumeri miscentur sanguine iunctis
 Perficiuntq; magis q̄ sacra lura uetant
 Vestales taceo sacris ex ædibus actas
 Atq; Sacerdotum connubiale nefas
 Vox me destituet si singula dicere pergam
 Et facies luctum iam lacrimosa dabit
 Tantis pressa malis & binis percita lustris
 Deprimor, & Troiæ tempore uicta cado
 Te nunc sume Ducū, Te clementissime Regum
 Imploro: miseræ protinus adfer opem
 Te per Cæsareum fratris iubar oro beati
 Et per syderei splendida facta patris
 Per Cineres præstantis aui, qui religione
 An bello quondam nescio maior erat
 Te per materni manes patris obsecro, qui me
 Occiduis notam Gadibus esse dedit
 Nec tua quinetiam possum benefacta silere
 Quis me uel miseram semper & usq; foues

Orbis iam pridem auspice te nouus ille repertus
 Ignotus, Christo militat ipse meo
 Facto go, promotos habeo quæ te Duce fines.
 Quo simul & possim salua manere domi.
 Sic tibi foelici tria stent Diademata fronte
 Pro meritisq; piis Thurca teratur atrox

EIVSDEM AD GERMANIAM CARMEN.

Ecce tibi veniunt sæui Germania Thurcæ
 Adfunt disidii dira flagella tui
 Vt quæ Romanas cœpisti spernere leges
 Barbarico discas subdere colla iugo.

SVNT inter imprimendū ob incuriā, uel celerita-
 tem potius, ii, errores admissi. Eosq; in hūc locum
 libuit comportare.

Folio. 2. versu. 25. lege relligione pro religione
 Folio. 3. versu. 19. lege ralus pro rursus
 Eodem Fol. versu. 28. lege sacrae pro sacre
 Eodem Fol. versu. 33. lege fecit pro secie
 Folio. 4. versu. 9. lege iniquis pro inquis
 Eodem Fol. versu. 16. lege Hussa pro Hussæ